

OOSTENDE IN DE FRANSE TIJD - KRONIEK VAN DE VOORNAAMSTE GEBEURTENISSEN. III.

1794. 6 jan. Generaal Stewart, bevelhebber van de Oostenrijkse en Engelse strijdkrachten, begint troepen te evacueren.

7 jan. De keizer geeft toelating tot het aanleggen van een nieuw kerkhof. (Dat gebeurt later - zoals Keizer Jozef II bevolen had - buiten de stadswallen en wel in een moerassig terrein aan de Torhoutse Steenweg - waar nu de squares gelegen zijn) (1).

17 jan. Prins Adolf, zoon van de Engelse koning, inspecteert de stad en het resterend garnizoen.

maart - april. Nieuwe aftocht van geallieerde troepen naar Oostende. Naar verluidt worden ze achtervolgd door 60.000 Fransen.

5 april. De Oostenrijkse keizer verbiedt elke revolutionaire propaganda.

15 mei. Oostende stuurt weer 30.000 flor. naar Brussel, per trekschuit.

15 juni. Aartshertog Jozef, broer van keizer Leopold, komt de stad inspecteren. Het Franse leger nadert. Haastige emigratie, meestal naar Zeeland. De kas van de Zwarte Zusters in veiligheid gebracht naar Holland. Archief en kostbaarheden van de parochiekerk naar Hamburg (zie Vlietinck, O.C. blz. 13)

17 juni. De stadsarchieven door eerste schepen J. De Vette naar Vlissingen verscheept (met het kofschip van kapitein Cornelis - zie Vlietinck O.C. blz. 13).

20 juni. Burgemeester A.J. van Iseghem vlucht ook naar Vlissingen. Volgende dagen : massale uittocht van notabelen, ontzet door de berichten over de gruwelen begaan door de Terreur in Frankrijk.

28 juni. Paniek in Oostende bij 't vernemen van de Franse overwinning (onder Jourdan) bij Fleurus (26 juni 1794).

29 juni. een ordeloze bende van 700 boeren komt toe, uit de grensstreken en uit het Veurnse.

30 juni. De laatste Engelse troepen schepen in. Voor hun vertrek vernagelen de Oostenrijkers de kanonnen en gooien de munitie in het water. Het bastion van het Platform wordt vernield.

1 juli. Hannoveriaanse infanteristen en Hessische dragonders, komende uit Nieuwpoort, trekken haastig door de stad.

17u30. Aan de Westpoort verschijnen één Franse officier en 5 huzaren, de voorhoede van 500 man die enkele uren later de stad bezetten.

3 juli. In de stad legeren meer dan 15.000 man. Voor de ogen van de verschrikte toeschouwers worden op de Grote Markt 6 Franse soldaten gefusilleerd, beschuldigd van kippendiefstal in Stene.

10 juli. Plechtige planting van de vrijheidsboom op de Grote Markt, in aanwezigheid van plaatscommandant Aubréa.

Invoering van de waardeloze assignaten en van de republikeinse kalender. Oprichting van departementen. Eindeloze opeisingen.

18 juli. Van Damme verovert Nieuwpoort na hardnekkige strijd. Zijn troepen trekken door Oostende en gaan zich voegen bij Jourdan.

7 aug. De nieuwe Cdt Bruyant kondigt de dood van Robespierre en het einde van de Terreur aan (27 juli 1794). Hij verzoekt de gemeenteraad dat te vieren met klokkengelui.

(1) zie : O. Vilain, Langs 't hard zand, blz. 21).

17 aug. De gemeenteraadsleden, verspreid en onwillig, gedurende 2 dagen onder arrest op het stadhuis.

Omstreeks 20 aug. Komst van 2 bataljons Sansculotten (les Fédérés de Paris) ter vervanging van de vorige troepen die naar Duitsland en Holland gestuurd zijn.

22 aug. De stad wordt een belasting van 2 miljoen (pond tournoois) opgelegd, te betalen in 5 dagen. Het geld wordt niet gevonden.

9 sept. 200 werklieden worden opgeëist voor militaire herstellingswerken.

1795. 20 jan. Nieuwe gemeenteraad aangesteld.

21 jan. Bruyant benoemt Van Meerbeeck tot baljuw.

6 febr. 11 burgers worden gevangen gezet tot de belasting betaald is. De helft daarvan mag met assignaten betaald.

16 febr. Terugkeer van ex-burgemeester van Iseghem. Hij vindt zijn goederen in beslag genomen. Ook die van andere notabelen. J. De Vette eveneens terug - niet echter baljuw Schottey.

Harde winter - veel honger en ellende - eetwaren duur - diefstallen.

7 april. Nieuwe vrijheidsboom geplant, de vorige is doodgegaan.

eind april. Franse soldaten plunderen de kramen op de markt.

mei. De zeelieden moeten zich laten aanmonsteren.

Hongersnood - het volk mort - gaat 's nachts plunderen.

De Franse overheid zal defaitisme en ambtsverzuim van de stadsmagistraten straffen met garnisairen (-ingelegerde soldaten).

21 juni. Bruyant vervangen door cit.-Cdt Limousin.

19 juni. Aankomst van nieuwe troepen. Het garnizoen telt meer dan 5.000 man.

1 sept. Zeegevecht vóór onze stad tussen Franse en Engelse bodems.

8 okt. De Franse bezetters vieren (met klokkengelui, beiaard, kanonschoten) de annexatie van België, gestemd te Parijs 1 okt. 1795.

28 nov. Oostende moet een bijkomende belasting betalen van 250.000 pond - op 24u te vereffenen in baar geld (geen assignaten!).

De religieuze gemeenschappen (Capucijnen, Oratorianen, Witte en Zwarte Zusters) moeten hun identiteit, hun aantal, hun roerende en onroerende goederen aangeven.

Boutteville, commissaire général, belast met het bestuur van de 9 Belgische departementen, waarschuwt Têtut, cit.-commissaire van het kanton Oostende, voor de activiteit van spionnen in onze stad.

25 dec. Zeegevecht op de rede van Oostende - 2 Franse brikken vluchten binnen, met gebroken masten.

(vervolgt) G. Billiet

OUDE PRENTKAARTEN.

Door "La Fibule" werd een prentkaartencatalogus uitgegeven. Voor massa's prentkaarten worden de gemiddelde waarden volgens thema opgegeven. De catalogus is rijkelijk geïllustreerd en voor vele verzamelaars een belangrijke documentatiebron. Een jammerlijke zaak : de meertalige teksten doen wat amateuristisch aan.

Prijs : 500 F. te bestellen bij "La Fibule", Rogierlaan 74, 1040 Brussel.

O. V.